

ТКАЧЕНКО М.О., к.е.н., ст.викл., НТУ «ХПІ»

МАТІЙЧУК В.А., студент, НТУ «ХПІ»

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУТНОСТІ ЧИСТОГО ПРИБУТКУ

Чистий прибуток є одним із ключових показників фінансової діяльності підприємства, що відображає його економічну ефективність та здатність до самофінансування, він показує, скільки коштів залишилося після сплати всіх зобов'язань. Відповідно до загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку, чистий прибуток визначається як різниця між загальним доходом підприємства та всіма витратами, включаючи податки.

Основою для формування чистого прибутку є операційний прибуток, який відображає результати основної діяльності підприємства. Операційний прибуток розраховується як різниця між виручкою від реалізації товарів або послуг та собівартістю цих товарів або послуг, а також операційними витратами. Важливо зазначити, що до операційних витрат відносяться всі витрати, пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції, а також адміністративні та збутові витрати.

На формування чистого прибутку впливають також фінансові результати від іншої діяльності підприємства, такі як прибутки або збитки від інвестиційної та фінансової діяльності. Вартість капіталу, отримані відсотки та дивіденди, а також прибутки або збитки від продажу активів можуть значно вплинути на кінцевий фінансовий результат. Це підкреслює важливість ефективного управління всіма аспектами фінансової діяльності підприємства [1]. Податкове навантаження також є важливим чинником, що впливає на величину чистого прибутку. Податки з прибутку підприємства значно зменшують його кінцевий фінансовий результат. Підприємства прагнуть оптимізувати податкові платежі через використання різних пільг, податкового планування та інших методів, що дозволяють легально зменшити податковий тягар.

Чистий прибуток є основою для розподілу фінансових ресурсів підприємства. Він може бути використаний для виплати дивідендів акціонерам, інвестування в розширення виробництва, науково-дослідні роботи, модернізацію обладнання та інші стратегічні напрямки розвитку. Рішення щодо розподілу чистого прибутку приймаються керівництвом компанії та її акціонерами, виходячи з довгострокових цілей та стратегії розвитку. Аналіз динаміки чистого прибутку протягом певного періоду дозволяє оцінити ефективність управлінських рішень, визначити тенденції розвитку підприємства та виявити можливі проблеми. Порівняння чистого прибутку з аналогічними показниками конкурентів допомагає керівництву приймати обґрунтовані рішення для підвищення ефективності діяльності.

Чистий прибуток є показником, який безпосередньо впливає на вартість акцій підприємства та інтерес інвесторів. Високий рівень чистого прибутку свідчить про стабільність і перспективність компанії, що підвищує її привабливість для інвесторів. Інвестори оцінюють потенційні доходи від інвестицій, спираючись на показники чистого прибутку, що є ключовим критерієм при ухваленні рішень про вкладення капіталу [2].

Проблеми з отриманням чистого прибутку можуть свідчити про низьку ефективність управління, високі витрати або інші внутрішні та зовнішні фактори, що негативно впливають на фінансові результати підприємства. Вчасне виявлення таких проблем та їх усунення є важливими для забезпечення стабільного фінансового стану компанії. Це включає як оптимізацію витрат, так і підвищення доходів через удосконалення маркетингових стратегій та розширення ринків збуту. Ефективне управління чистим прибутком дозволяє підприємству не лише забезпечувати свою поточну діяльність, але й інвестувати в майбутній розвиток, підвищуючи свою конкурентоспроможність на ринку.

Список літератури:

1. Костецький В.В. Сутнісно-теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємства. Галицький економічний вісник. 2010. №4 (29). С. 135-145;
2. Майборода О. Є., Сукрушева Г. О., Куліш Є. В. Теоретична сутність категорії «прибуток підприємства». Економіка і суспільство. 2017. №10. С. 310-313.

Бібліографія: Ткаченко М.О., Матійчук В.А. Теоретичні засади сутності чистого прибутку / *М.О. Ткаченко, В.А. Матійчук* // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2023 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. Т. 1 : Труды XX-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2023» 6-8 грудня 2023 р. – 2023. С. 99-101